

Dato 23-06-2021

Michael Philip Poulsen

MICPOE@rm.dk

1-22-76-2-19

Side 1

Bidrag fra Regional Udvikling til belysning af emner fra møde i Udvalg for Regional Udvikling den 3. maj vedr. Budget 2022

Udvalg for Regional Udvikling drøftede på udvalgs møde den 3. maj ønsker til prioritering i Budget 2022.

Udvalget tilsluttede sig direktionens prioritering af CDEU som væsentligt tværgående emne.

Udvalget ønskede desuden kultur og sundhed, herunder aktiviteter og finansiering på tværs af kredsløb, prioriteret som tværgående emne.

Udvalget ønskede videre følgende emner belyst:

1. Understøttelse af implementering af bæredygtighedsstrategien med fokus på arbejdet med bæredygtighed inden for alle regionens arbejdsområder.
2. Større biodiversitet og mere vild natur på regionale arealer

Ovennævnte emner er belyst i det følgende. Det drejer sig således om:

1. CDEU
2. Kultur og sundhed
3. Understøttelse af implementering af bæredygtighedsstrategien med fokus på arbejdet med bæredygtighed inden for alle regionens arbejdsområder.
4. Større biodiversitet og mere vild natur på regionens arealer

Udvalget stillede derudover under behandling af punktet en række opklarende spørgsmål, som administrationen besvarede i forbindelse med budgetseminaret den 17. maj.

1. CDEU

Forslaget, som udvalget behandlede på udvalgsmøde den 3. maj, og som udvalget tilsluttede sig som foreliggende, var:

(Forslag stillet af direktionen – forslaget er forkortet nedenfor i forhold til bidraget til strategiske indsatsområder. For det fulde forslag henvises til tidligere behandling.)

"Kontingentet til Central Denmark EU Office (CDEU) foreslås tilpasset, så det afspejler CDEU's aktiviteter på hhv. sundhedsområdet og regional udviklingsudviklingsområdet. Region Midtjylland finansierer aktuelt det midtjyske Bruxelles-kontor (CDEU) med 5 mio. kr. årligt. Det foreslås, at kontingentets størrelse fastholdes og fra 2022 deles mellem Sundhed (2 mio. kr.) og Regional Udvikling (3 mio. kr.). Øvrige partnere i CDEU er de midtjyske kommuner, Aarhus Universitet og VIA University College.

I forbindelse med ny lov om erhvervsfremme (hvor erhvervsudvikling ikke længere er en regional opgave) er indsatsen i Bruxelles justeret og omfatter derfor nu i langt højere grad og med stor succes sundhedsområdet. CDEU har arbejdet med sundhedsområdet siden 2018 og har været igennem en omstillingsproces med henblik på i større grad at kunne løfte opgaven på sundhedsområdet.

I 2019-2020 er det lykkedes at hjemtage projektmidler til flere af regionens hospitaler, at bane vejen for en midtjysk plads i centrale myndighedssamarbejder på europæisk plan (f.eks. European Health Data Space) samt gennemføre netværksskabende aktiviteter i forhold til at synliggøre Aarhus Universitetshospital som potentielt attraktivt nyt medlem i den europæiske alliance af førende universitetshospitaler (EUHA), hvor der endnu ikke indgår danske hospitalsmedlemmer.

[Forslagets bidrag til strategiske indsatsområder i Region Midtjylland er beskrevet i det oprindelige forslag]

Økonomi

Det foreslås, at sundhedsområdet finansierer sundhedsindsatsen i CDEU-regi med 2 mio. kr. årligt fra 2022, mens Regional Udvikling årligt finansierer de resterende 3 mio. kr. der primært investeres i områderne for grøn omstilling, klimatilpasning, kultur, uddannelse, sundhedsinnovation, landdistrikter og mobilitet. Finansieringen af de 3 mio. kr. fra Regional Udvikling vil indgå i prioriteringen af rammen til regionale udviklingsaktiviteter. I forlængelse af budgetforslaget foreslås det, at samarbejdsaftale fra 2022 udarbejdes i samarbejde mellem Sundhed og Regional Udvikling."

2. Kultur og sundhed

Forslaget, som udvalget behandlede på udvalgsmøde den 3. maj, og som udvalget ønskede yderligere belyst, var:

(Forslag stillet af Socialdemokratiet)

"Jeg foreslår, at der bliver øremærket et par millioner til "Kultur og sundhed", som man kan søge midler fra.

For et par år siden lavede de kultur på regionshospitalet i Randers for kr. 250,000,- med stor succes for patienter, pårørende, øvrige besøgende og personalet.

Det fremmede livskvaliteten!

Da der jo er tale om en sundhedsopgave, ville det vil ikke være unaturligt, at vi i forbindelse med budgetproceduren stiller forslag om at afsætte et rammebeløb på sundhedsområdet! Det bør i givet fald være regional udvikling, der administrerer beløbet i sammenhæng med udvalgets "egne midler".

Udvalget ønskede på mødet den 3. maj et oplæg til aktiviteter og finansiering på tværs af kredsløb.

Oplæg til aktiviteter fra administrationen

Dansehold for Parkinsonsyge, kor for lungesygge, læsegrupper for psykisk sårbare, interaktive fødestuer og musik på intensivafdelingen og dialyseafdelingen er alle klinisknære eksempler inden for området kultur og sundhed. Kunst, kreativitet og kulturelle fællesskaber bidrager bl.a. til at styrke mestring af borgerens eget sygdomsforløb og til smertehåndtering. Et styrket samspil mellem kultur og sundhedsløsninger er et område med stigende fokus inden for sundhedsinnovation i Danmark og internationalt.

Der er evidens for, at flere klinisknære kulturaktiviteter bidrager positivt til både den behandlende og rehabiliterende indsats på hospitalerne, såvel som i den forebyggende indsats og efter afsluttet behandlingsforløb på hospitalerne.

Klinisknære kulturaktiviteter har desuden den store fordel, at de ikke har bivirkninger, de er billige, og de kommer derudover både medarbejdere og pårørende til gode.

Det er imidlertid vigtigt, at de klinisknære kulturaktiviteter tilrettelægges, så de tilpasses patientens situation og klinikkens dagligdag.

Det foreslås derfor at afsætte 2,0 mio. kr. i 2022 til at forberede og gennemføre klinisknære kulturaktiviteter med fokus på behandling inden for hospitals-, social- og psykiatriområdet.

Der er i regionen de seneste år gjort flere erfaringer gennem pilotprojekter, så der i 2022 kan laves en erfarings- og databaseret skalering af flere af de afprøvede projekter til implementering på alle regionens hospitaler. Der gøres status over indsatsen ved udgangen af 2022 for at afklare, hvordan erfaringer bedst kan danne grundlag for en fremadrettet indsats og implementering af de klinisknære kulturaktiviteter.

3. Understøttelse af implementering af bæredygtighedsstrategien med fokus på arbejdet med bæredygtighed inden for alle regionens arbejdsområder.

Forslaget , som udvalget behandlede på udvalgsmøde den 3. maj, og som udvalget ønskede yderligere belyst, var:

(Forslag stillet af Socialdemokratiet)

"I vores Bæredygtighedsstrategi er der forslag om at lave et - Center for Bæredygtige Hospitaler. Det er rigtig fint og godt.

Men måske er det for snævert med bare hospitaler, - vi er meget udfordret på klimamål, især nr. 12, som dækker ansvarligt forbrug, produktion, store affaldsmængder, lav genanvendelse med højt klimaaftryk på importerede varer, - indkøb og tjenesteydelser udgør klart det største CO2 aftryk i regionen.

Klima dagsordenen er et mål i bevægelse, klimaforandringer sker hurtigere en antaget, og bør løbende evalueres. Og der er ingen tvivl om, at der i fremtiden vil være krav om, at vækst skal være bæredygtig, hvilket understreger, at der vil være stigende krav om forskning og udvikling.

Så i stedet for hele tiden at være på bagkant, så kunne vi måske forsøge at komme i front og gå forrest til at identificere områder, nye områder hvor tingene udvikler sig, og se bæredygtighed og innovation hånd i hånd til at finde nye veje, og prøve at forebygge affald.

Derfor synes jeg det kunne være rigtig godt at nedsætte et Regionalt Forskningscenter som kunne samarbejde med Life-science industrien, og være med til at påvirke udviklingen i den rigtige retning, og løser de rigtig problemer.

Lave en form for partnerskab hvor vi inddrager Aarhus Universitet, Nido Herning, private innovative/life- science virksomheder, Midt vask, De grønne agenter på hospitalerne bare lige for at nævne nogen.

Samtidig kunne vi inddrage Animationsskolen i Viborg, - ser ud til man gør i patientinformation, det kunne måske også være en god ide omkring bæredygtighed.

Grøn omstilling kræver investeringer, vi har vel efterhånden plukket de lavt hængende frugter, og derfor synes jeg vi skal sætte penge af på Budgettet til bæredygtighed og grøn omstilling. Jeg synes simpelthen ikke vi har råd til at lade være."

Udvalget ønskede på mødet den 3. maj et bredere oplæg end blot Center for Bæredygtige hospitaler, der har meget kliniknært fokus. Administrationen har på den baggrund belyst mulighederne for en fuld implementering af bæredygtighedsstrategien.

Belysning af næste skridt i implementering af bæredygtighedsstrategien fra administrationen

CIRKULÆRE ØKONOMI:

- Det foreslås, at der afsættes 3,0 mio. kr. (nye sundhedspenge), som skal benyttes til iværksættelse af initiativer vedrørende den cirkulære økonomi.
- Desuden foreslås, at der afsættes 0,5 mio. kr. (RU-penge i 2022).
- Dermed bliver den samlede bevilling til den cirkulære økonomi i 2022 på 3,5 mio. kr.

Midlernes anvendelse:

- Primært skal beløbet anvendes til styrkelse af indkøbsorganisationen i I&M
 - I form af flere medarbejderressourcer til at gennemføre grønne indkøb og kategoristyring
 - I form af ressourcer til videreuddannelse af indkøbsorganisationen.
 - I form af metodeudvikling i I&M
 - Analyseindsats og forbedring af dataoverblikket
- Sekundært skal midlerne anvendes til:
 - Personaleressourcer til understøtning af udviklingsprojekter indenfor bæredygtighed, som hospitalerne igangsætter
 - Understøtning af opskalering
 - Op- og udbygning af strategiske samarbejder (eksternt)

CENTER FOR BÆREDYGTIGE HOSPITALER

- Konkret foreslås, at der afsættes 3,0 mio. kr. i alt, fordelt på 1,0 mio. kr. til en étårig mikrofinansieringspulje, og 2,0 mio. kr. til styrkelse af CfbH. Midlerne foreslås finansieret af RU's EU-fondsbeløb i 2022.

Midlernes anvendelse:

- Understøtte pilot- og udviklingsprojekter i hospitalsregi indenfor bæredygtighed i Region Midtjylland (bl.a. affaldsfraktionering og "fra engangsbeklædning til flergangsbrug af beklædning")
- Generelt set styrke indsatsen i CfBH på baggrund af erfaringerne fra de første måneder med CfBH. Erfaringen viser et behov for at styrke indsatsen i CfBH til iværksættelse af pilotprojekter på hospitaler.
- Etablering af en mikrofinansieringspulje i ét år (2022) til understøttelse af hospitalers pilot- og udviklingsinitiativer. Dermed afprøves, om løsningen med en mikrofinansieringspulje virker fremmende for bæredygtighedsprojekter på hospitalerne.
- Økonomisk fundament for, at der kan tiltrækkes nationale midler (finanslovsmidler) til udvikling af nationalt center for bæredygtighed på hospitalsområdet (og også med internationalt perspektiv), men ikke et konkret økonomisk element i den egentlige bevilling til det nationale center-perspektiv.

4. Større biodiversitet og mere vild natur på regionens arealer

Forslaget, som udvalget behandlede på udvalgsmøde den 3. maj, og som udvalget ønskede yderligere belyst, var:

(Forslag stillet af Socialistik Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet)

"SF, Enhedslisten og Alternativet foreslår, at der igangsættes en omstilling til mere bevidst arealpleje med udgangspunkt i at styrke biodiversiteten, så insekter, sommerfugle og bier trives bedre og der bliver plads til flere typer planter. Det foreslås, at der tages udgangspunkt i Naturstyrelsens rapporter om Biodiversitet og grønne byer og Biodiversitet i byer og lignende hvor der eksempelvis foreslås begrønning af cykelskure, etablering af insekthoteller, kreativ græsslåning, naturgrunde ol. Derudover foreslås, at der indføres et forbud mod brug af sprøjtemidler på regionens arealer samt at understøttelse af biodiversiteten bliver et kriterie ved fremtidige udbud af arealpleje og en forudsætning ift. råstofgrave."

Belysning af forslaget fra administrationen

Regionsrådet godkendte på møde den 28. april at igangsætte udarbejdelsen af en guide for bæredygtigt byggeri. Etablering af udearealer, der understøtter biodiversitet og vild natur, i forbindelse med udbud af nybyggeri eller ombygning kan med fordel indgå i overvejelser om en regional retningslinje for bygge- og anlægsopgaver. Derved kan der ske en løbende omlægning på baggrund af konkrete anlægsopgaver.

Det vurderes ikke muligt at lave et samlet estimat af udgiftsniveauet ved omlægning af arealer grundet dets kompleksitet. Eksempelvis vil en væsentlig del af indsatsen for større biodiversitet være at få de rette planter/sorter ind på regionens arealer. Det stiller krav til jordbundsforhold, da de i denne sammenhæng mest relevante vilde blomster trives bedst i næringsfattig jord. Det stiller også krav til, at den eksisterende beplantning/plæne fjernes. Efterfølgende vil der være udgifter til drift for arealerne.

Der gøres opmærksom på, at regionen er underlagt forbud mod brug af sprøjtegift på regionens ejendomme.

I forhold til råstofgrave indgår det i Råstofplan 2020, at regionen skal arbejde med partnerskaber for at øge biodiversiteten ved efterbehandling af råstofgravene. Det fremgår af råstofplanens retningslinje 5 vedr. efterbehandling, at en ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer altid skal omfatte en efterbehandlingsplan. Vilkår for indvinding og efterbehandling fastsættes af regionsrådet i indvindingstilladelsen. Landbrugspligtige arealer efterbehandles ofte til jordbrugsmæssig drift, men på større eller mindre dele af arealerne kan efterbehandling til naturformål være mere hensigtsmæssig eller ønskelig. Fx er ikke-efterbehandlede skrænter til gavn for både plante- og dyreliv, hvor truede og sjældne arter kan indfinde sig og understøtte en større biodiversitet.